

Aphodius varians

Kustjordbagge

Skalbaggar, Bladhorningar och ekoxbaggar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nationellt utdöd (RE)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Scarabaeidae (bladhorningar), **Släkte:** *Aphodius*, **Art:** *Aphodius varians* - kustjordbagge Duftschmid, 1805 **Synonymer:**

Kännetecken

En 4,5–6,8 mm lång bladhorning med kullrig, långsträckt cylindrisk kroppsform och kraftiga grävben. Kroppen är blankt svart med benen svartbruna, ibland är täckvingarna försedda med en röd skulderfläck. Arten är svårbestämd, och bestämningen bör granskas av en specialist.

Utbredning och status

Om artens förekomst i Sverige är mycket lite känt. Obekräftade fynduppgifter finns från 1800-talet från Skåne och Gotland. Närmast i Danmark, där den påträffats på Själland vid ett tillfälle på 1800-talet. Utbredningsområdet omfattar i övrigt Syd- och Mellaneuropa, Baltikum, Ryssland, Nordafrika, Turkiet, Kaukasus och delar av södra Asien. Också från norra och västra Tyskland finns endast äldre fynd.

Ekologi

Larvutvecklingen sker såväl i spillning som i andra ruttnande växtämnen, t.ex. i jord med stark inblandning av organiskt material. Ofta på fuktig mark vid stränder av floder och sjöar, men även på torra marker. I Danmark är arten funnen på och i fuktig jord vid ett vattenhål, tillsammans med släktingen *A. plagiatus*. Fullbildade skalbaggar kan påträffas i spillning, i komposter samt på as. I Sydeuropa kan arten uppträda som en av de talrikaste dyngbaggar i spillning.

Hot

Anledningen till artens försvinnande är ej känd. Möjligen kan klimatologiska orsaker ligga bakom artens försvinnande från hela norra och större delen av västra Europa. Upphört bete på t.ex. standängar kan vara en annan bidragande orsak.

Åtgärder

Arten är med stor sannolikhet försvunnen från landet.

Litteratur

Landin, B.-O. 1957. Bladhorningar. *Svensk Insektfauna* 9. Stockholm.

Författare

Rickard Baranowski 1995. Rev. Bengt Ehnström 1999, Håkan Ljungberg 2005. © ArtDatabanken, SLU 2005.